

نقل و ترجمه از تاریخ اروپا

مدارس و تعلیمات قرون وسطی

پیدایش اونیورسیت‌ها - در این ایام کلیه ممالک اروپا دارای مدارس اونیورسیت‌ه و کلت‌های عالی است پیدایش این مؤسسات از اواخر قرون وسطی شروع شد پس از حمله طوایف ژرمن و انحلال امپراطوری رم تعلیم و تربیت از اروپا رخت بر بست چندین قرن متمادی باسئتمای اسپانیول و ایتالی ممالک غربی اروپا بکلی از نعمت مدارس و مکاتب بی بهره بودند. لکن در اواخر قرن دوازدهم عده معلمین در پاریس بحدی زیاد شدند که هیئت معلمین آن شهر برای خود مجمعی تشکیل دادند مجمع پرفسور ها مطابق اصطلاحاتی که قرون وسطی برای مجامع داشتند بنام اونیورسیتاس Universitas یا مجمع اتحادیه موسوم گردید و کلمه اونیورسیت‌ه از آن مشتق میشود.

سلاطین و پاپ‌های معاصر نیز مساعدت لازمه با مؤسسات معارفی نمودند محصلین و معلمین را جزء روحانیین محسوب نموده و مجاز در استفاده از حقوق روحانی کردند زیرا تا مدت زمانی علم و تربیت مخصوص روحانیان بود و بالطبع هر دانشمندی از روحانیون بشمار میرفت همانموقع که در پاریس ابتدای تأسیس اونیورسیت‌ه شروع شد يك مؤسسه عالیه علمی دیگری در ایالت بولونی Bulognu احداث گردید در اینمملکت برخلاف آنچه در پاریس بمسائل مذهبی وامور دینی میپرداختند در آنجا قوانین رم و کلیسا بیشتر موضوع تدریس و تحصیل بوده است اونیورسیت‌ه اسکسفورد The univrsty of oxford در زمان هنری دوم (۱۱۸۹ - ۱۱۵۴ میلادی) تأسیس شد تصور میرود اونیورسیت‌ه

مزبور را محصلین انگلیسی و معلمین فرانسوی که از پاریس رضایت نداشتند تأسیس و احداث نموده اند. اونیورسیتیه کمبریج و سایر اونیورسیتیه های فرانسه، ایتالی، اسپانی تدریجاً در قرون سیزدهم میلادی تأسیس یافته اند اونیورسیتیه های آلمانی مدتی بعد در اواخر قرن چهاردهم و پانزدهم احداث گردید

دیپلم و درجات آکادمی - محصل اونیورسیتیه و مدارس فوق الذکر پس از چند سال تحصیل بوسیله معلمین امتحان میشد و در صورت موفقیت جزء هیئت اتحادیه معلمین وارد میشد و اجازه تدریس بوی میدادند فی الواقع آنچه امروزه بعنوان دیپلم و درجات علمی مصطلح است در اونیورسیتیه های قرون وسطی با اجازه تعلیم و تدریس تعبیر میشد تا در قرن سیزدهم عدّه از فارغ التحصیل ها توجهی بشغل تدریس نداشتند و فقط بتحصیل عنوان افتخاری ماستر (استاد) و دکتر اکتفا مینمودند (دکتر کلمه لاتین و بمعنای معلم است)

طریقه ساده تعلیم - در پاریس هیچگونه عمارات مخصوصی برای اونیورسیتیه ساخته نشده بود و خطابه های علمی در محلی موسوم به لاتین کوارتر Latin Quarter ایراد میشد لبرائوار های علمی و عملی وجود نداشت زیرا تجربیات و امتحانات عملی در اونیورسیتیه ها معمول نبود لوازم تحصیلی محصلین منحصر به يك نسخه کتاب تحصیل بوده است که معلم جمله بجمله قرائت و تفسیر نموده و محصلین استماع میکردند و در صورت لزوم یاد داشتگاهی نیز مینمودند.

استعمال کاغذ در اروپای غربی - سابقاً تا مدتی پایروس مشهور مصری باروپا آمده و رومانیان و یونانیان آنرا استعمال مینمودند -
همینکه مسلمانان بر مصر دست یافتند حمل پایروس باروپا موقوف شد

مردم قرون وسطی پوست نازکی از چرم بز و بره موسوم به پارچمانت Parchment برای تحریرات خود استعمال میکردند ولی باندازه تهیه پارچمانت گران تمام میشد که با آنکه در آن موقع هم صنعت چاپ و طبع اوراق کشف شده بود معذک خدمت شایان بعالم علم و معارف انجام نمیگرفت تا آنکه بالاخره کاغذ از مخترعات چینیهها بوسیله مسلمانها در اروپا معمول و منتشر شد استعمال کاغذ بجای پارچمانت از قرن سیزدهم و چهاردهم در اروپا شایع گشت و پس از اندکی صنعت طبع هم کشف گردید

کتاب چاپی - قدیمترین کتاب مهم چاپی کتاب مقدس بوده است که در سال ۱۴۵۶ میلادی در میانس MUYANCE بطبع رسید در سنه ۱۵۰۰ تقریباً نیم قرن بعد از اکتشاف صنعت طبع لا اقل چهل مطبعه در ممالک فرانسه، آلمان، ایتالیا، هلند و انگلستان موجود بود و تخمیناً هشت میلیون جلد کتب مختلفه در مطابع مذکور بطبع رسید باینوسیله از فقدان نسخ کتب قدیمه جلوگیری شد و برای طبع و نشر کتب جدید وسائل منظمی فراهم گردید و از آن دوره ببعد منابع حفظ و تدوین وقایع تاریخی تأمین شد مثلاً از سنه ۱۵۰۰ میلادی تا کنون کلیه وقایع تاریخی محفوظ مانده و بمراتب اطلاعات ما در آن موضوعات جامعتر از ادوار سابقه است.

علوم معموله قرون وسطی

استرولوژی - علم نجوم - اساس علم نجوم بر این اصل و عقیده مبتنی بوده که کواکب در مقدرات انسانی ذیمدخل و نافذند بعلاوه بر اثر اظهارات فلاسفه یونان مخصوصاً ارسطو تصور مینمودند که تمام موجودات مرکب از عناصر اربعه است: آب - باد - خاک - آتش
بالتیجه هر شخصی از عناصر اربعه فوق ترکیب یافته بود و وضعیت

کواکب در موقع ولادت شخص مدخلیت کامل داشته موجب تشخیص و تعیین طبیعت و خوی وی میشد همینکه طالع و طبیعت شخص تعیین میگشت ممکن بود ویرا دستور دهند که برای سعادت زندگانی خویش بایستی چه اعمالی را بجا آورده و از چه کارهایی احتراز کند مثلاً اگر شخص بطبیعت زهره متولد میگشت لازم بود از محبت بسیار اجتناب کند و برای تجارت امتعه از البسه زنانه و زینت آلات انتخاب کند هرگاه بستاره مریخ متولد شده باشد باید باسلحه سازی و نعلبندی اشتغال یابد یا آنکه جزء سپاهیان قرار گیرد اکنون نیز پاره کلمات معموله مانند دیزاستروس (بدطالع) و غیره از اصطلاحات ستارگان و نجومی مأخوذ است. در قرون وسطی اروپائیان علم نجوم را در اونیورسیتیه ها تدریس میکردند و مخصوصاً برای اطباء لازم میدانستند که بمساعدت آن علم موقع مساعدی برای شروع بمعالجه مریض تشخیص بدهند

آلکمی - علم کیمیا - کیمیاگران قرون وسطی در لابراتوارهای خود جدیت تام مینمودند که طریقی برای تبدیل مس و سرب بطلا و نقره پیدا کنند دیگر آنکه برای پیدا نمودن اکسیر elixir سعی وافیه مبذول میداشتند تا بوسیله آن داروی اعظم طریقه اطالیه حیات را بدست آورند اگر چه بمرام اصلی خود هیچگاه نایل نمیشدند ولی در اثر تعقیب عملیات مزبوره تصادفاً موفق بکشف مسائل دیگری میگشتند (از آنجا که کار از کار خیزد در جهان) علم شیمی امروزه نتیجه ممارست و عملیات کیمیاگران سابق است. علم کیمیا مانند علم نجوم از علوم قدیمه بوده است زیرا مردمان قرن سیزدهم میلادی اکثر مطالب خود را در اینموضوعات از مسلمانها فرا گرفته و آنان نیز این قضایا را از کتب و تألیفات یونانی بدست آورده بودند